

TÜRKİYE MİNERALLİ SU POTANSİYELİ VE SORUNLARIMIZ

Dr. Nizamettin ŞENTÜRK
Maden Suyu Üreticileri Derneği
masuder@e-kolay.net

Madensuyu(Minerallisu), yer kabuğunun çeşitli derinliklerinde, uygun jeolojik koşullarda doğal olarak oluşan ve bünyesinde en az 1000mg/L çözünmüş mineraller ve/veya eser elementler bulunduran, yeryüzüne kendiliğinden veya teknik usullerle çıkarılan sıcak veya soğuk sulara denir. Ülkemiz Alp-Himalaya orojenik kuşağında oluşu nedeniyle madensuları yönünden dünyanın en zengin ülkeleri arasındadır. Ayrıca maden sularımızın mineral konsantrasyonları 1500-3000 mg/Lt arasında değişmektedir.

Madensuları, genellikle jeotermal kaynaklarla aynı kırık sistemi içinde yer almaktadır. Sıcak suların hemen yakınından çıkan madensuları kimyasal olarak jeotermal kaynaklara benzer, Jeotermal alandan uzakta çıkan madensuyu kaynağı ise karışımın etkisiyle daha seyrelmiş bir birleşim gösterir.

Türkiye’de 225 adet madensuyu kaynağı ve/veya kaynak grubu belirlenmiştir. Bunların çoğunluğu Na-HCO₃ tipindedir. Envanter çalışması sonucu belirlenen toplam debi 63.330.000 Litre/gün’dir.

Ülkemizde madensuyu tüketimi yılda kişi başı 5 litre dolayındadır. Oysa. Avrupa’da kişi başı yıllık tüketim 150 litre’dir. Avrupa’ya göre çok daha kaliteli madensularına sahip olmamıza karşın tüketimin az oluşu sorgulanmalıdır.

Ülkemizde, Sağlık Bakanlığı’ndan ruhsatlı 27 madensuyu işletmesi vardır. Bunlardan ulusal boyutta faaliyet gösterenlerin sayısı 10-12 dolayındadır.

Madensuyu dış satımı son derece yetersizdir. Oysa kaliteli maden sularımızın dış satımı teşvik edilse ülkeye önemli miktarda döviz sağlanır.

Maden suyunda jeotermal gibi yasaının olmayışı nedeniyle kargaşa yaşanmaktadır. Madensuları işletmeleri Özel İdare, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Belediye gibi değişik yerlere bağlı olup bu durum hem karışıklığa hemde haksız rekabet yol açmaktadır. Çıkacak yasayla bu karışıklık önlenecektir, ancak yasa sektörün önünü kapatmamalı, aksine sektöre yatırım teşvik edici olmalıdır. Şu anki taslak ne yazık ki bazı maddeler bakımından(özellikle Devlet Hakkı) sektörü zora sokucu nitelikte gözükmektedir.

Bu bildiri de ülkemiz mineralli su(madensuyu) potansiyeli aktarılacak, sektörel bazda yaşanan sorunlara değinilerek çözüm önerileri tartışılacaktır.